

Identifying the True Mashiach

דברים פרק ז

רמב"ם הלכות מלכים פרק יא הלכה ז

False Messiahs

וכל חכמי דורו שהוא המלך המשיח, עד שנהרג בעונות, כיון שנהרג נודע להם שאינו [המשיח].

אף ישוע הנוצרי שדימה שיהיה משיח, ונהרג בבית דין - כבר נתנבא בו דניאל, שנאמר "ובני פריצי עמך, יינשאו להעמיד חזון - ונכשלו" (דניאל יא:יד). וכי יש מכשול גדול מזה: שכל הנביאים דיברו שהמשיח גואל ישראל ומושיעם, ומקבץ נדחיהם ומחזק מצוותן; וזה גרם לאבד ישראל בחרב, ולפזר שאריתם ולהשפילם, ולהחליף התורה, ולהטעות רוב העולם לעבוד אלוה מבלעדי ה'.

אבל מחשבות בורא עולם - אין כוח באדם להשיגם, כי לא דרכינו דרכיו ולא מחשבותינו מחשבותיו. וכל הדברים האלו של ישוע הנוצרי, ושל זה הישמעאלי שעמד אחריו - אינן אלא ליישר דרך למלך המשיח, ולתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד: שנאמר "כי אז אהפוך אל עמים, שפה ברורה, לקרוא כולם בשם ה', ולעובדו שכם אחד" (ראה צפניה ג:ט).

כיצד: כבר נתמלא העולם כולו מדברי המשיח, ומדברי התורה ומדברי המצוות, ופשטו דברים אלו באיים רחוקים, ובעמים רבים ערלי לב; והם נושאים ונותנים בדברים אלו, ובמצוות התורה - אלו אומרים מצוות אלו אמת היו, וכבר בטלו בזמן הזה, ולא היו נוהגות לדורות. ואלו אומרים דברים נסתרות יש בהם, ואינן כפשוטן, וכבר בא משיח, וגילה נסתריהם.

וכשיעמוד המלך המשיח באמת, ויצליח וירום ויינשא - מיד הם כולן חוזרין ויודעים ששקר נחלו אבותיהם, ושנביאייהם ואבותיהם הטעו.

רמב"ם אגרת תימן

ואחד מן התנאים שיש אצלנו ידועים לכל נביא - שיהיה בתכלית המדע ואז ינבא אותו הקב"ה. לפי שהוא עיקר אצלנו שאין הנבואה שורה אלא על חכם וגיבור ועשיר. וביארו, שאפילו גיבור שיהיה כובש את יצרו, ועשיר - עשיר בדעתו. אבל כשיעמוד אדם שאינו מפורסם בחכמה, ויאמר שהוא נביא, אין אנו מאמינים אותו. כל שכן אם יאמר אחד מעמי הארץ שהוא משיח. ואחת הראיות שהוא עם הארץ שצווה לפזר אדם כל ממונו, ושיתנדבו לעניים. וכל השומעים לו הם טיפשים, והוא חוטא, שעושה הפך התורה, הואיל ואין ראוי לתורתנו לעשות צדקה מכל ממונו אלא מקצתו. שכן כתוב "אך כל החרם אשר יחרים לאיש לה' מכל אשר לו", ואמרו מקבלי השמועה "מכל אשר לו - ולא כל אשר לו". ושמו לנדבה גדר וגבול, והוא החומש. אמרו: "המבזבז אל יבזבז יותר מחומש". ואין ספק ששיכלו וליבו שנשאוהו לומר שהוא משיח, הוא אשר נשאו לצוות בני אדם לצאת מכל קניינם להתנדב, לעניים ונעשו

א וְהָיָה כִּי-יָבֹאוּ עָלֶיךָ כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה אֲשֶׁר נִתְּנִי לְפָנֶיךָ; וְהִשְׁבַּתְתָּ אֶל-לִבְכֶּךָ בְּכָל-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיתָ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה. ב וְשָׁבַת עַד-ה' אֱלֹהֶיךָ וְשִׁמְעַתָּ בְּקוֹלוֹ כְּכָל אֲשֶׁר-אֶנְכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם: אַתָּה וּבְנֶיךָ בְּכָל-לִבְכֶּךָ וּבְכָל-נַפְשֶׁךָ. ג וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת-שְׁבוּתָה וְרַחֲמֶךָ; וְשָׁב וּקְבַצְךָ מִכָּל-הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפְצִיךָ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה. ד אִם-יִהְיֶה נִדְחָךָ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבַּצְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְטָרְךָ. ה וְהִבְיָאתָ ה' אֱלֹהֶיךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יְרָשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירְשָׁתָהּ; וְהִיטַבְתָּ וְהִרְבִּיתָ מֵאַבְתָּיָה. ו וַיֵּל ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת-לִבְכֶּךָ וְאֶת-לִבֵּב זְרַעְךָ: לֹא-הִבְיָאתָ-ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְכֶּךָ וּבְכָל-נַפְשֶׁךָ לְמַעַן תִּיָּדָה. ז וְנָתַן ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת כָּל-הָאֱלוֹת הָאֵלֶּה עַל-אֵיבֶיךָ וְעַל-שֹׁנְאֶיךָ אֲשֶׁר רָדְפוּךָ.

How Will We Know Who Is the True Melech ha-Mashiach?

ישעיה פרק יא

א וַיָּצֵא חֲטָר מִגִּזְע יִשְׂרָאֵל וַיִּשִׁי וַיִּנְצֹר מִשְׁרָשָׁיו יִפְרֶה. ב וְנָתַח עָלָיו רוּחַ ה' רוּחַ חֲקִמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת ה'. ג וְהִרְיָחוּ בְּיָרְאֵת ה' וְלֹא לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוּט וְלֹא לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ יוֹכִיחַ. ד וְשִׁפְטַת בְּצַדֵּק דָּלִים וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעֵנְוֵי אָרֶץ וְהִקָּה אָרֶץ בְּשִׁבְט פִּי וּבְרוּחַ שְׁפָתָיו יִמִּית רָשָׁע. ה וְהָיָה צַדֵּק אֲזוּר מִתְּנָיו וְהָאֲמוּנָה אֲזוּר תִּלְצָיו.

רמב"ם הלכות מלכים פרק יא הלכה ז

ואם יעמוד מלך מבית דויד הוגה בתורה ועוסק במצוות כדויד אביו, כפי תורה שבכתב ושבעל פה, ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה, ויילחם מלחמות ה' - הרי זה בחזקת שהוא משיח: אם עשה והצליח, וניצח כל האומות שסביביו, ובנה מקדש במקומו, וקיבץ נדחי ישראל-הרי זה משיח בוודאי.

ואם לא הצליח עד כה או נהרג בידוע שאינו זה שהבטיחה עליו תורה והרי הוא ככל מלכי בית דוד השלמים הכשרים שמתו. ולא העמידו הקב"ה אלא לנסות בו רבים שנאמר ומן המשכילים יכשלו לצרוף בהן ולברר וללבן עד עת קץ כי עוד למועד.

רמב"ם הלכות מלכים פרק יא הלכה ג

רבי עקיבא חכם גדול מחכמי משנה היה, והוא היה נושא כליו של בן כוזיבא המלך, והוא היה אומר עליו שהוא המלך המשיח, ודימה הוא

להם עניים והעניים עשירים. וחייבו עצמם מן הדין להחזיר להם ממונם. ויהיה הממון על הדרך הזה בין העניים והעשירים חוזר חלילה, וזו סכלות מבוארת.

The Importance of Belief in *Mashiach*

רמב"ם הקדמה לפרק החלק—עיקרי אמונה

והיסוד השנים עשר ימות המשיח, והוא להאמין ולאמת שיבא ואין לומר שנתאחר אם יתמהמה חכה לו... ולהאמין בו מן הגדולה והאהבה ולהתפלל לבואו בהתאם למה שנאמר בו על ידי כל נביא, ממשה ועד מלאכי. ומי שנסתפק בו או זלזל בענינו הרי זה מכחיש את התורה שהבטיחה בו בפירוש בפרשת בלעם ואתם נצבים...

רמב"ם הלכות מלכים פרק יא הלכה א

וכל מי שאינו מאמין בו, או מי שאינו מחכה לביאתו, לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר, אלא בתורה ובמשה רבינו, שהרי התורה העידה עליו שנאמר ושב ה' אליך את שבותך ורחמך ושב וקבצך וגו' אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו' והביאך ה'...

יחזקאל כ: מא

וקבצתי אתכם מן הארצות אשר נפצתם בהם ונקדשתי בהם לעיני הגוים.

יחזקאל פרק לו

(כא) ונאחמל על שם קדשי אשר חללוהו בית ישראל בגוים אשר באו שמה: (כב) לכן אמר לבית ישראל כה אמר אדני יי לא למענכם אני עשה בית ישראל כי אם לשם קדשי אשר חללתם בגוים אשר באתם שם: (כג) וקדשתי את שמי הגדול המחלל בגוים אשר חללתם בתוכם ונקדשו הגוים כי אני יי נאם אדני יי בהקדשי בהם לעיניהם.

Will Poverty Persist After the Coming of *Mashiach*?

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קנא עמוד ב

אמר שמואל: אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכות בלבד.

דברים טו:יא

כי לא יחדל אביון מקרב הארץ על פן אנכי מצוה לאמר פתח תפתח את דך לאחיה לעניו ולאביונה בארצה.

ישעיה ב: ד

ונפתו סרבותם לאתים ונחיתותיהם למזמרות לא-ישא גוי אל-גוי סרב ולא-ילמדו עוד מלקמה.

Will Nature Change After the Coming of *Mashiach*? Should the Prophetic Predictions Be Understood Literally?

ישעיה יא:ו

וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ורביץ ועגל וכפיר ומריא יחדו ונער קטן נהג בהם.

ויקרא כו:ו

ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מקריד והשבתי חיה רעה מן הארץ וסרב לא תעבר בארצכם.

ספרא פרשת בחוקותי א:ב

והשבתי חיה רעה מן הארץ - רבי יהודה אומר: מעבירם מן העולם. רבי שמעון אומר: משביתן שלא יזוקו.

רמבן ויקרא כו:ו

והשבתי חיה רעה מן הארץ - על דעת ר' יהודה שאמר מעבירן מן העולם, הוא כפשוטו שלא יבואו חיות רעות בארצם, כי בהיות השבע וברבות הטובה והיות הערים מלאות אדם לא תבאנה חיות בישוב.

Rambam's Perspective on Miracles

רמב"ם הלכות מלכים פרק יב הלכה א

אל יעלה על הלב שבימות המשיח יבטל דבר ממנהגו של עולם, או יהיה שם חידוש במעשה בראשית, אלא עולם כמנהגו נוהג, וזה שנאמר בישעיה וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירביץ משל וחידה, ענין הדבר שיהיו ישראל יושבין לבטח עם רשעי עכו"ם המשולים כזאב ונמר, שנאמר זאב ערבות ישדדם ונמר שוקד על עריהם, ויחזור כולם לדת האמת, ולא יגזלו ולא ישחיתו, אלא יאכלו דבר המותר בנחת עם ישראל, שנאמר ואריה כבקר יאכל תבן, וכן כל כיוצא באלו הדברים בענין המשיח הם משלים, ובימות המלך המשיח יודע לכל לאי זה דבר היה משל, ומה ענין רמזו בהן.

מורה הנבוכים חלק שני פרק כח

וכאשר תתחקה אחר זה תמצאהו בזולת דברי שלמה, וכבר הזכיר גם שלמה כי מעשי ה' הללו, כלומר: העולם וכל אשר בו, עומדים כפי טבעם לעולם ואף על פי שהם עשויים, אמר: "כי כל אשר יעשה האלהים הוא יתנה לעולם עליו אין להוסיף וממנו אין לגרע" (קוהלת

ג'יד). הרי הודיע בפסוק זה כי העולם ממעשי ה', ושהוא נצחי. ונתן גם טעם לנצחיותו, והוא אמרו: עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע, כי זה טעם להיותו "יהיה לעולם", כאילו יאמר שהדבר אשר ישתנה אינו משתנה אלא מחמת חיסרון שיש בו כדי שישלם, או שיש בו תוספת שאין בה צורך ואז תוסר אותה תוספת. אבל מעשי ה', הואיל והם בתכלית השלמות, ולא תתכן תוספת בהם ולא חיסרון מהם, הרי הם קיימים כפי שהם בהחלט, כיון שלא יתכן גורם לשינויים.

וכאלו גם נתן תכלית למה שימצא, או סיבה למה שישתנה, בסוף הפסוק, באמרו "וְהָאֱלֹהִים עֲשֵׂה שְׂרָאוֹ מְלַפְנָיו", כלומר: חידוש המופתים.

What Will Change in the Messianic Era According to Rambam?

רמב"ם הלכות מלכים פרק יב הלכה ד

לא נתאוו החכמים והנביאים ימות המשיח, לא כדי שישלטו על כל העולם, ולא כדי שירדו בעכו"ם, ולא כדי שינשאו אותם העמים, ולא כדי לאכול ולשתות ולשמוח, אלא כדי שיהיו פנויים בתורה וחכמתה, ולא יהיה להם נוגש ומבטל, כדי שיזכו לחיי העולם הבא, כמו שביארנו בהלכות תשובה.

Will We Have Free Will in the Messianic Era?

זכריה פרק יב

יא ביום ההוא יגדל המספד בירושלים כמספד הַדְרָמֹן בְּבִקְעַת מַגְדוֹן יב וְסִפְדָה הָאָרֶץ מְשֻׁפָּחוֹת מְשֻׁפָּחוֹת לְבָד: מְשֻׁפָּחַת בֵּית-דָּוִד לְבָד וּנְשִׂיָהֶם לְבָד-מְשֻׁפָּחַת בֵּית-נָתָן לְבָד וּנְשִׂיָהֶם לְבָד.

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נב עמוד א

הא הספידא מאי עבידתיה? פליגי בה רבי דוסא ורבנן. חד אמר: על משיח בן יוסף שנהרג, וחד אמר: על יצר הרע שנהרג.

קהלת יב:א

וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵיךְ בְּיָמֶיךָ בְּחֹרְתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יָמֵי הַרְעָה וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין לִי בָהֶם חֶפֶץ.

דברים טו:א

כִּי לֹא יִחַדֵּל אֲבִיוֹן מִקְרֵב הָאָרֶץ עַל כֵּן אֲנִי מְצַוְךָ לֵאמֹר פָּתַח תִּפְתַּח אֶת יְדֶךָ לְאֶחִיךָ לְעִנְיָךָ וּלְאֶבְיָנְךָ בְּאַרְצְךָ.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קנא עמוד ב

רבי שמעון בן אלעזר אומר: עשה עד שאתה מוצא ומצוי לך ועודך בידך, ואף שלמה אמר בחכמתו "וזכר את בוראך בימי בחורותיך עד שלא יבאו ימי הרעה" - אלו ימי הזקנה. "והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ" - אלו ימי המשיח, שאין בהם לא זכות ולא חובה.

ופליגא דשמואל, דאמר שמואל: אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד, שנאמר "כי לא יחדל אביון מקרב הארץ".

רמב"ן דברים לו:

ומל ה' אלהיך את לבבך ... כי מזמן הבריאה היתה רשות ביד האדם לעשות כרצונו צדיק או רשע, וכל זמן התורה כן, כדי שיהיה להם זכות בבחירתם בטוב ועונש ברצונם ברע. אבל לימות המשיח, תהיה הבחירה בטוב להם טבע, לא יתאוה להם הלב למה שאינו ראוי ולא יחפוץ בו כלל. והיא המילה הנזכרת כאן. כי החמדה והתאוה ערלה ללב, ומול הלב הוא שלא יחמוד ולא יתאוה. וישוב האדם בזמן ההוא לאשר היה קודם חטאו של אדם הראשון, שהיה עושה בטבעו מה שראוי לעשות ולא היה לו ברצונו דבר והפכו, כמו שפירשתי בסדר בראשית (ב:ט):

ירמיהו לא:ג

וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת אָחִיו לֵאמֹר דַּעוּ אֶת ה' כִּי כוֹלֵם יִדְעוּ אוֹתִי לְמַקְטָנִם וְעַד גְּדוֹלָם.

The Possibility of Sin in the Messianic World

רמב"ן דברים לו:

כי מזמן הבריאה היתה רשות ביד האדם לעשות כרצונו צדיק או רשע... אבל לימות המשיח, תהיה הבחירה בטוב להם טבע, לא יתאוה להם הלב למה שאינו ראוי ולא יחפוץ בו כלל... וישוב האדם בזמן ההוא לאשר היה קודם חטאו של אדם הראשון, שהיה עושה בטבעו מה שראוי לעשות ולא היה לו ברצונו דבר והפכו.

Summary of the Debate between Rambam and Ramban

ספר הגאולה סוף שער ב' [כתבי הרמב"ן מוה"ק עמ' רפ]

ודע יעזרך אלקים כי אם נסכים בלבנו שפשענו ועונות אבותינו אבדו ממנו כל הנחמות ושיאריך ויתמיד עלינו הגלות מאין קץ וסוף... כל זה לא יזיק בעיקר התורה, כי אנחנו אין תכלית גמולנו ימות המשיח ואכול פירות הארץ ההיא, והתרחץ בחמי טבריה וכיוצא בהן מן התענוגים, גם לא הקרבנות ועבודת בית המקדש תכלית רצוננו, רק גמולנו ומבטנו העולם הבא, והתענג הנפש בתענוג הנקרא גן עדן, והנצל מענש הגיהנום, אבל אנחנו עם זאת מחזיקים דבר הגאולה מפני שהיא אמת מפורסם אצל בעלי התורה והנבואה.

ואנחנו מעידים [אולי צ"ל מעירים] בה ישני הצרות, והוסמים פי האפיקורסים, בראיותיה ומשתעשעים בדבריה, מפני שאנחנו מצפים לה מתקוותנו שנשיג מן הקרבה אל האלהים בהיותנו במקדשו עם כהניו ונביאיו, ועם מה שיהיה בנו מן הטהרה והקדושה, והיותנו בארץ הנבחרת ושכינתו שורה אצלנו, יותר ממה שאנחנו יכולים להשיג היום בגלות עם העמים המחטיאים אותנו, ועם מה שאנחנו בו מן הטומאה והשקוץ, כי אז בימי המשיח יבטל יצר הרע, להשיגנו האמת כאשר הוא, או לענין אחר אשר סודו עמוק ממה שאמרתי.

זה עיקר תאותנו והכספתנו אל ימי המשיח, עם מה שמוסיף עלינו תאוה וכוסף לימים ההם ענין התורה, שמבארת לנו, כי בהיותנו חוטאים נעמוד בגלות ליסר אותנו, ובעבדנו כראוי ישוב האלהים להיטיב לנו כמו שהיטיב לאבותינו ויותר...

ואמנם נפשנו המתאוה מתעוררת גם כן לימים ההם להראות לבעלי דינה... אנשי הדתות הזרות... וזה טבע האדם להתגבר על אנשי מחלקתו, להראות כי האמת אתו, ונכלל לנו ברצון הזה שרש מצוה גדולה כי אנחנו חפצים בקדוש ה' לעיני העמים.

ואמנם חשבו חכמינו ז"ל הכופר בראשית הגמול הזה, רצוני לומר ימות המשיח, כופר ואין לו חלק לעולם הבא, מפני שלא הביאו לזה רק כפירתו בשכר תורתנו, והוא משוגע, חולק על הכתובים המבוארים, ואפיקורס בדברי רבותינו ז"ל.

The Eternity of Halacha

רמב"ם הלכות מלכים פרק יא הלכה א

המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות דוד ליושנה לממשלה הראשונה, ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל, וחוזרין כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם, מקריבין קרבנות, ועושין שמטין ויובלות ככל מצותה האמורה בתורה.

ויסוד התשיעי הבטול. והוא שזו תורת משה לא תבטל, ולא תבוא תורה מאת ה' זולתה, ולא יתוסף בה ולא יגרע ממנה לא בכתוב ולא בפירוש, אמר לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו.

תלמוד בבלי מסכת נדה דף סא עמוד ב

ת"ר: בגד שאבד בו כלאים - הרי זה לא ימכרנו לעובד כוכבים, ולא יעשנו מרדעת לחמור. אבל עושה ממנו תכריכין למת. אמר רב יוסף: זאת אומרת - מצות בטלות לעתיד לבא. א"ל אביי ואי תימא רב דימי: והא א"ר מני א"ר ינאי לא שנו - אלא לספדו, אבל לקוברו - אסור! א"ל: לאו איתמר עלה, א"ר יוחנן אפילו לקוברו? ור' יוחנן לטעמיה, דא"ר יוחנן: מאי דכתיב (תהלים פח) במתים חפשי, כיון שמת אדם - נעשה חפשי מן המצות.

ויקרא רבה (וילנא) פרשה ט

לעתיד לבא כל הקרבנות בטלין וקרבן תודה אינו בטל, כל התפלות בטלות. ההודאה אינה בטלה.